

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja: ul. Miodowa Nr 22. Telefon Redakcji 11-44-05. Telefon Administracji 11-80-13. Telefon Ekspedycji 11-80-19. Ogłoszenia: ul. Królewska 5. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do g. 12 w pld. Konto czekowe w P. K. O. — 730.

Oddziały „Monitora Polskiego”:

BYDGOSZCZ, Gdańska 22, tel. 15-74; GDANSK, Neugarten 27, tel. 240-79; GDYNIA, Skwer Kościuszki 14, tel. 17-20; KATOWICE, 3 Maja 34, tel. 305-65 i 310-91; KRAKÓW, Rynek Główny 6, tel. 105-00 i 120-27; LWÓW, Akademicka 11, I p., tel. 200-20, 200-45; ŁÓDŹ, Piotrkowska 125, tel. 101-11 i 115-24; POZNAŃ, Aleja Marsz. Piłsudskiego 24, tel. 28-57, 28-58 i 28-49; TORUŃ, Szeroka 41, tel. 263; WILNO, Mickiewicza 15 m. 5, tel. 674 i 17-85.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 38. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie utworzenia Państwowego Zakładu Elektrycznego w Hajnówce.

DZIAŁ URZĘDOWY.

—oOo—

Zarządzenia Władz Naczelnych.

—oOo—

38.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH,

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie utworzenia Państwowego Zakładu Elektrycznego w Hajnówce.

Na podstawie art. 15 ustawy elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 17, poz. 98) oraz na podstawie dochodzenia, przeprowadzonego przez Wojewodę Białostockiego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 maja 1933 r. w sprawie postępowania przy powstawaniu państwowych zakładów elektrycznych, mających się trudnić zawodowym zbytem energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 308) zarządzam co następuje:

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

§ 1.

Tworzy się Państwowy Zakład Elektryczny w Hajnówce w powiecie bielskim, województwie białostockim, stanowiący własność Skarbu Państwa, w dalszym ciągu zwany w skróceniu „Zakładem”, który ma służyć do przetwarzania, przesyłania i rozdzielania energii elektrycznej w celu zawodowego jej zbytu na obszarze, objętym dzisiejszymi granicami gminy wiejskiej Hajnówka.

§ 2.

Zakład jest obowiązany, aż do odwołania niniejszego zarządzenia, do nieprzerwanego zadośćuczynienia w zakresie i na warunkach, przewidzianych w rozdziale III, zapotrzebowaniu na energię elektryczną w obrębie obszaru wskazanego w § 1.

§ 3.

Przez czas obowiązywania niniejszego zarządzenia nikomu innemu oprócz Zakładu nie będzie nadane prawo rozdzielania energii elektrycznej w celu zawodowego jej zbytu na obszarze, objętym niniejszym zarządzeniem, z zastrzeżeniami niżej podanymi.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze nie wyklucza możliwości udzielania pozwoleń innym zakładom, uprawnionym do prowadzenia przewodów, nie służących do zbytu energii elektrycznej na obszarze, objętym niniejszym zarządzeniem.

§ 5.

Innym zakładem elektrycznym może być zgodnie z art. 8 ust. (2) ustawy elektrycznej udzielane w trybie właściwym na określony przeciąg czasu prawo korzystania z dróg, ulic i placów publicznych w obrębie obszaru, objętego niniejszym zarządzeniem, jednakże tylko w celu przesyłania

energii elektrycznej do własnego ich użytku, a więc bez prawa zbytu energii elektrycznej.

§ 6.

Prawo wyłączności, zastrzeżone w § 3, nie wyklucza możliwości wytwarzania i rozdzielania energii elektrycznej w celu zawodowego jej zbytu w jednej lub kilku nieruchomościach, jeżeli nie są one rozdzielone publicznymi drogami lub ulicami, oraz nie obejmuje zastosowań energii elektrycznej do zasilania publicznych środków komunikacji, do sygnalizacji, telegrafów i telefonów.

§ 7.

Zakład będzie pobierał energię elektryczną z elektrowni przy tartaku państwowym w Hajnówce. Zakład może również pobierać energię z innych zakładów wytwórczych, położonych na obszarze wymienionym w § 1 niniejszego zarządzenia, oraz zakładów przesyłowych, mających prawo przesyłania energii elektrycznej do tego obszaru.

§ 8.

Regularna dostawa energii elektrycznej powinna rozpocząć się w ciągu miesiąca od daty ogłoszenia niniejszego zarządzenia.

W razie istnienia usprawiedliwionych powodów władza nadzorcza (§ 11) może powyższy termin odroczyć.

§ 9.

Zakład podlega bezpośrednio Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży.

W siedzibie eksploatacyjnej Zakładu w Hajnówce będzie znajdował się pełnomocnik Zakładu.

Zmiana osoby pełnomocnika, znajdującego się w siedzibie eksploatacyjnej, powinna być podana do wiadomości Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

§ 10.

Zbycie lub wydzierżawienie całego Zakładu lub jego części, niezbędnej do należytego wykonywania warunków niniejszego zarządzenia, a w szczególności nieruchomości, przeznaczonych na potrzeby Zakładu, albo wogóle przekazanie całkowite lub częściowe eksploatacji Zakładu innej osobie może nastąpić jedynie pod warunkiem uzyskania przez tę osobę uprawnienia rządowego.

§ 11.

Minister Przemysłu i Handlu wyznaczy władzę nadzorczą, która sprawować będzie nadzór nad wykonaniem warunków niniejszego zarządzenia i do której zainteresowani mogą odwoływać się w kwestiach spornych.

Koszty tego nadzoru, oznaczone przez Ministra Przemysłu i Handlu, ponosi Zakład. Wpłaty z tego tytułu będą uiszczane w terminach oznaczonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Zakład obowiązany jest okazywać akt niniejszego zarządzenia lub uwierzytelniony odpis osobom zainteresowanym do przejrzenia na ich żądanie.

ROZDZIAŁ II.

Urządzenie Zakładu.

§ 12.

Zakład będzie się składał z sieci przewodów elektrycznych wysokiego i niskiego napięcia oraz podstacyj przetwórczych.

Zakład powinien zapewniać odbiorcom napięcie bez wahań, przekraczających wznwyż lub wzníž 5%. Wahań chwilowych nie bierze się pod uwagę.

Sieć zasilająca wysokiego napięcia zostanie pobudowana, zaopatrzona we wszystkie urządzenia, potrzebne do normalnej pracy, oraz uruchomiona, istniejąca zaś sieć niskiego napięcia zostanie dostosowana do warunków niniejszego zarządzenia w terminie trzymiesięcznym od daty wydania zarządzenia niniejszego.

Sieć niskiego napięcia powinna być rozbudowana w terminie rocznym od daty wydania zarządzenia niniejszego do długości 12 km, licząc wszystkie przewody biegnące tym samym szlakiem za jeden.

Po upływie tego terminu sieć niskiego napięcia powinna być powiększana przynajmniej o 1 km corocznie, aż do łącznej długości 20 km. Po czym budowa nowych i rozbudowa istniejących sieci elektrycznych powinna być dokonywana w miarę potrzeby. W wypadkach spornych decyduje władza nadzorcza.

Zakład obowiązany jest przedstawiać Ministerstwu Przemysłu i Handlu corocznie do dnia 1 kwietnia rozplanowanie przewodów, stanowiących powiększenie sieci.

§ 13.

Urządzenia Zakładu powinny być takiej wielkości i tak powiększane, żeby całkowite zapotrzebowanie energii elektrycznej mogło być pokryte w myśl niniejszego zarządzenia.

Celem zapewnienia sobie potrzebnej ilości energii elektrycznej Zakład jest obowiązany odpowiednio przystosować i powiększać urządzenia elektrowni przy tartaku państwowym w Hajnówce albo zawrzeć umowy z innymi odpowiednimi zakładami wytwórczymi, położonymi na obszarze objętym niniejszym zarządzeniem (§ 1), lub z zakładami przesyłowymi, mającymi prawo przesyłania energii elektrycznej do tego obszaru. Przed wygaśnięciem tych umów winien Zakład zawczasu je przedłużyć albo zawrzeć z tymi samymi lub z innymi odpowiednimi zakładami elektrycznymi nowe umowy.

Umowy o dostawę energii elektrycznej powinny być przez Zakład przedstawiane Ministerstwu Przemysłu i Handlu do wiadomości.

§ 14.

Zakład powinien być wykonany zgodnie z nowoczesnymi wymaganiami techniki na podstawie planów, zatwierdzonych we właściwym trybie. Wszystkie urządzenia powinny być wykonane i utrzymywane zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami i przepisami lub z przepisami, zaleconymi przez Ministra Przemysłu i Handlu, oraz powinny być dostosowane do warunków ruchu i bezpieczeństwa publicznego, jako też zabezpieczać regularną i prawidłową dostawę energii.

§ 15.

Zakład powinien uzyskiwać pozwolenie odpowiednich władz na wykonanie robót, dla których takie pozwolenie jest wymagane.

Zakład powinien uprzedzić władzę nadzorczą o zamierzonym rozpoczęciu robót na pięć dni naprzód. Wyjątek mogą stanowić nagłe i nieprzewidziane roboty, związane z utrzymaniem ruchu Zakładu i zapewnieniem ciągłości dostawy energii; o wypadkach tych należy jednak zawiadomić władzę nadzorczą najpóźniej w przeciągu 24-ch godzin.

§ 16.

Wszystkie urządzenia Zakładu powinny być wykonane w ten sposób, aby nie wywierały szkodliwego wpływu na inne istniejące urządzenia. Wykonanie swoich urządzeń zgodnie z istniejącymi przepisami nie zwalnia Zakładu od obowiązku przedsięwzięcia wszelkich środków, które byłyby konieczne do usunięcia tego wpływu na inne już istniejące urządzenia. W razie zaś, gdyby szkodliwego wpływu nie dało się uniknąć, Zakład poniesie koszt odpowiedniego przerobienia cudzych urządzeń, istniejących w chwili ogłoszenia niniejszego zarządzenia.

ROZDZIAŁ III.

Dostarczanie energii.

§ 17.

Zakład będzie obowiązany dostarczać energię elektryczną na warunkach niniejszego zarządzenia każdemu, kto na obszarze objętym zarządzeniem zgłosi odpowiednie żądanie i podpisze zobowiązanie według wzoru, zatwierdzonego przez Ministra Przemysłu i Handlu. Nie wyklucza to jednak możliwości zawierania z odbiorcami umów indywidualnych, byleby warunki dostawy nie były dla odbiorcy mniej korzystne od warunków, przewidzianych w niniejszym zarządzeniu.

§ 18.

Jeżeli przyłączenie urządzenia odbiorcy (instalacji) do sieci przewodów elektrycznych Zakładu, t. j. wykonanie przyłącza domowego nie wymaga przedłużenia sieci przewodów, Zakład obowiązany jest dokonać przyłączenia w przeciągu czterech tygodni.

W przypadkach, w których przyłączenie urządzenia odbiorcy wymaga przedłużenia sieci przewodów nie więcej, niż o 100 metrów, Zakład obowiązany jest dokonać przyłączenia w przeciągu sześciu tygodni, o ile odbiorca zobowiąże się do pobierania energii przez dwa lata, licząc od dnia, w którym przyłączenie miało nastąpić.

W przypadkach, w których przyłączenie urządzenia odbiorcy wymaga przedłużenia sieci ponad wyżej podaną długość, Zakład obowiązany jest dokonywać przyłączenia w przeciągu trzech miesięcy, o ile ze strony odbiorcy lub grupy odbiorców zgłoszone zostanie zapotrzebowanie 5 watów na metr bieżący pozostałej, ponad długość podaną w poprzednim ustępie, części nowobudowanego odcinka sieci przewodów i zagwarantowane będące na przeciąg dwóch lat użytkowanie zgłoszonej mocy przez 400 godzin rocznie dla światła lub przez 1000 godzin rocznie dla siły. Powyższa gwarancja ustaje z chwilą, gdy całkowita moc rzeczywistych przyłączeń na nowobudowanym odcinku sieci osiągnie powyżej zgłoszoną moc lub gdy nowowbudowany odcinek sieci zostanie objęty obowiązującym planem rozbudowy (§ 12).

Jeżeli przyłączenie urządzenia odbiorcy o mocy ponad 5 kilowatów wymaga przeróbki istniejących urządzeń rozdzielczych lub jeżeli zachodzą trudności techniczne przy wykonaniu przyłącza, Zakład może wyznaczyć termin o tyle dłuższy od wyżej wskazanego, o ile tego wymaga wykonanie odnośnych robót. Odbiorcy przysługuje prawo odwołania się do władzy nadzorczej.

Przedłużenie sieci przewodów Zakładu, wywołane przyłączeniem odbiorców w myśl powyższych przepisów, powinno być wykonane przez Zakład nawet ponad zakres planu rozbudowy przewidzianego w § 12.

Zobowiązanie pobierania energii przez określony przeciąg czasu nie wiąże pracowników państwowych i zawodowych wojskowych, którzy opuszczają miejsce swego zamieszkania na skutek zlecenia zwierzchności.

W czasie mrozów Zakład nie jest zobowiązany wykonywać przyłączeń, wymagających robót ziemnych. Urządzenia niskiego napięcia o mocy powyżej 10 kW. może Zakład za zgodą odbiorców przyłączać do sieci wysokiego napięcia, przy czym Zakład obowiązany jest wtedy dostarczyć przetworników (transformatorów) wraz z odpowiednimi przyrządami wysokiego napięcia, odbiorca zaś obowiązany jest dać pomieszczenie na ich ustawienie.

§ 19.

Minister Przemysłu i Handlu może w wyjątkowych okolicznościach zwolnić Zakład na pewien określony przeciąg czasu od obowiązku przyłączania nowych odbiorców i dostarczania im energii.

§ 20.

Przyrządy ustawione przez Zakład u odbiorcy stanowią własność Zakładu, który też ponosi koszty ich utrzymania oraz naprawy. Odbiorcy nie wolno odrywać plomb i otwierać przyrządów, ani wykonywać w nich samowolnie jakichkolwiek przełączeń, ani też włączać do sieci samowolnie swych urządzeń.

§ 21.

Koszty, związane z wykonaniem przyłączenia odbiorcy, licząc od punktu przyłączenia do sieci aż do głównych bezpieczników włącznie, ponosi całkowicie Zakład, o ile długość przyłącza nie przekracza poza linię regulacyjną ulicy lub drogi 2 metrów przy sieci podziemnej i 10 metrów przy sieci napowietrznej; w przeciwnym razie odpowiednią nadwyżkę kosztów, obliczoną na zasadzie cen zatwierdzonych przez władzę nadzorczą, ponosi odbiorca.

§ 22.

Jeżeli przyłączenie nowego odbiorcy o mocy przyłączonej większej niż 15 kilowatów wymagać będzie znaczniejszych nakładów na rozszerzenie urządzeń rozdzielczych, Zakład może żądać za zgodą władzy nadzorczej pokrycia przez odbiorcę części tych kosztów.

Suma ta nie może jednak przekraczać połowy sumy kosztorysowej i musi być w każdym razie mniejsza, niż wyniesie przypuszczalny koszt zużycia energii w ciągu trzech lat.

Zakład zwraca odbiorcy w przeciągu tego czasu powyższą kwotę przede wszystkim przez potrącenia z rachunków za energię.

§ 23.

Zakład powinien wymagać od odbiorców, aby urządzenia ich były wykonane według obowiązujących lub zaleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu przepisów bezpieczeństwa dla urządzeń elektrycznych.

Zakład może wydawać dodatkowe przepisy bezpieczeństwa oraz przepisy eksploatacyjne, uzupełniające przepisy ogólnie obowiązujące; nie mogą one jednak dawać pierwszeństwa pewnym wytwórnim materiałom elektrotechnicznym, ani stwarzać wyłączeń dla poszczególnych typów tych materiałów. Przepisy te podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej i muszą być podawane przez Zakład do wiadomości odbiorców.

§ 24.

Zakład ma prawo wymagać od odbiorcy złożenia planów urządzeń elektrycznych, przyłączonych do sieci.

§ 25.

Zakład może wymagać, aby odbiorca nie wprowadzał żadnych zmian w urządzeniach bez wiedzy i zgody Zakładu.

§ 26.

Zakład ma prawo przed przyłączeniem urządzenia odbiorcy sprawdzić to urządzenie celem stwierdzenia, czy odpowiada ono warunkom technicznym oraz przepisom bezpieczeństwa. Jeżeli urządzenie nie odpowiada tym warunkom lub przepisom, Zakład może odmówić przyłączenia aż do chwili doprowadzenia urządzenia do należytego stanu. To samo stosuje się do zmian i powiększeń urządzeń już przyłączonych.

Za pierwsze sprawdzenie urządzenia nie będzie pobierana przez Zakład żadna opłata. Za każde następne sprawdzenie, o ile jest konieczne z winy odbiorcy, Zakład będzie pobierał opłatę w wysokości 3.— zł (trzech złotych) dla urządzeń do 1 kW mocy przyłączonej i 5.— (pięciu złotych) dla większych urządzeń.

§ 27.

O ileby się okazało, że przyłączone już urządzenie elektryczne wywiera szkodliwy wpływ na prawidłowy ruch Zakładu lub przeszkadza innym odbiorcom korzystać z energii, Zakład może żądać od odbiorcy pod rygorem zastosowania § 35 takich zmian urządzenia, któreby szkodliwy wpływ usunęły.

§ 28.

Zakład ma prawo kontroli przyłączonych urządzeń elektrycznych w taki sposób i w takim czasie, aby to jaknajmniej kłopotowało odbiorcę. W wyjątkowych przypadkach funkcjonariusze Zakładu mogą żądać dostępu do urządzeń odbiorcy o każdej porze.

§ 29.

Do obliczenia ilości zużytej energii, o ile nie są stosowane opłaty ryczałtowe, służą liczniki Zakładu, ustawione przez Zakład u odbiorców.

Liczniki posiadane przez odbiorców w dniu ogłoszenia niniejszego zarządzenia mogą być nadal używane. Wszystkie liczniki winny być zalegalizowane przez instytucje, uprawnione do tego przez Główny Urząd Miar, na koszt właścicieli liczników.

§ 30.

Funkcjonariusze Zakładu, zajmujący się odczytywaniem wskazań liczników, obowiązani są komunikować odbiorcom na ich żądanie wyniki odczytów. Odbiorcy mogą reklamować prawidłowość odczytów w terminie tygodniowym, licząc od dnia odczytu.

§ 31.

Na pisemne żądanie odbiorcy Zakład obowiązany jest sprawdzić licznik zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami. O ileby się okazało, że wskazania licznika są prawidłowe w granicach dopuszczalnej niedokładności, koszty sprawdzenia ponosi odbiorca.

Analogicznie może Zakład żądać sprawdzenia przez odbiorcę licznika, stanowiącego własność odbiorcy (§ 29 ustęp 2).

§ 32.

W razie jeśli licznik u odbiorcy zatrzyma się lub zacznie wskazywać nieprawidłowo, zużycie energii elektrycznej w miesiącu, w którym to dostrzeżono, oblicza się według zużycia w tym samym miesiącu roku poprzedniego lub według średniej arytmetycznej liczb, wyrażających zużycie energii w miesiącu poprzedzającym i następującym. W razie niedojścia do porozumienia rozstrzyga władza nadzorczą.

O ile rachunek został poprzednio uregulowany, kwota nadpłacona będzie zwrócona odbiorcy, niedopłacona zaś będzie pobrana przy następnym rachunku.

Zarówno Zakład jak i odbiorca mogą kwestionować tylko prawidłowość wskazań licznika, podanych w ostatnim rachunku za energię, o ile wadliwe działanie licznika nie zostało spowodowane złą wolą.

§ 33.

Odbiorcy przysługuje prawo ustawienia u siebie własnego licznika, kontrolującego poza licznikiem Zakładu, opłata za energię będzie jednak uiszczana według wskazań licznika Zakładu, przy zastosowaniu przepisów §§ 31 i 32. Zakład nie ma prawa odmówić włączenia licznika kontrolującego.

§ 34.

O odstąpieniu swego urządzenia elektrycznego innej osobie odbiorca winien zawiadomić Zakład w terminie tygodniowym. Nowy odbiorca nie jest obowiązany do przejęcia odpowiedzialności za zaległe należności swego poprzednika.

§ 35.

Zakład ma prawo odłączyć od sieci urządzenia odbiorcy:

- 1) w razie wykrycia w tych urządzeniach zmian, dokonanych bez wymaganego zawiadomienia o tym Zakładzie (§ 25);
- 2) w razie niezawiadomienia o odstąpieniu swego urządzenia (§ 34);
- 3) w razie niewykonania zmian w urządzeniach odbiorcy, zażądanych przez Zakład celem usunięcia szkodliwych wpływów (§ 27);
- 4) w razie nieuregulowania rachunku w ciągu dwóch tygodni od dnia jego przedstawienia (§ 47);
- 5) w razie ogłoszenia upadłości odbiorcy;
- 6) w razie stwierdzenia uszkodzenia, z winy odbiorcy, ustawionego u niego licznika lub innych przyrządów albo stwierdzenia niedozwolonych manipulacji z tymi przyrządami (§ 20);
- 7) w razie niedopuszczenia funkcjonariuszów Zakładu do kontrolowania urządzeń lub do odczytania wskazań liczników (§ 28).

W przypadkach wymienionych w pkt. 1—3 odłączenie może nastąpić dopiero po trzydniowym uprzedzeniu.

Ponowne przyłączenie powinno nastąpić niezwłocznie po usunięciu przyczyn odłączenia, względnie w terminie wyznaczonym przez władzę nadzorczą.

§ 36.

Instytucje publiczne względnie użyteczności publicznej mogą być odłączone przez Zakład z tytułu nieuregulowania należności za rachunki dopiero po przekroczeniu o dwa tygodnie terminu płatności, obowiązującego wszystkich odbiorców, i pod warunkiem uprzedzenia na tydzień przed odłączeniem.

Ograniczenie to nie pozbawia jednak Zakładu prawa dochodzenia odszkodowania za opóźnienie w uiszczeniu należności.

§ 37.

Za ponowne przyłączenie urządzenia odbiorcy Zakład ma prawo pobrać od niego jednorazową opłatę w wysokości 3.— zł (trzech złotych), przy czym, o ile odłączenie od sieci nastąpiło wskutek samowolnych zmian w urządzeniu, może być pobrana dodatkowa opłata za ponowne sprawdzenie w wysokości, przewidzianej w § 26 niniejszego zarządzenia.

§ 38.

W razie, jeśliby odbiorca włączył bez wiedzy Zakładu odbiorniki, dla których pobór energii powinien być opłacany podług opłaty wyższej, na licznik przeznaczony dla odbiorników opłacanych podług opłaty niższej, Zakład ma prawo policzyć za całą zużytą przez odbiorcę energię według opłaty wyższej.

§ 39.

Jeśliby naprawa sieci, przyłączenie nowych odbiorców lub tym podobne roboty wymagały czasowego odłączenia części odbiorców, Zakład może przerwać dostarczanie energii na możliwie krótki okres czasu, wznowiając jej dostarczenie natychmiast po ustaniu przyczyny przerwy. O mającej nastąpić przerwie należy zawniesić uprzedzić odbiorców w drodze publikacji; w razie niemożności uprzedzenia w taki sposób, należy w każdym razie zawiadomić o mającej nastąpić przerwie instytucje publiczne i użyteczności publicznej, pobierające energię.

§ 40.

O przerwach w dostawie energii należy zawiadomić władzę nadzorczą.

ROZDZIAŁ IV.

Oświetlenie uliczne.

§ 41.

Na obszarze objętym zarządzeniem niniejszym Zakład obowiązany jest na żądanie związków samorządowych oświetlać ulice, place i t. p. Oświetlenie uliczne urządzi Zakład na swój koszt w rozmiarze, podanym w § 43. Do obowiązku Zakładu należy również utrzymanie oświetlenia ulicznego w należyłym stanie, w szczególności zamiana wszystkich części, które uległy zepsuciu lub zużyciu, zamiana przepalonych żarówek, czyszczenie lamp, jak również zapalanie i gaszenie światła.

§ 42.

W przedmiocie oświetlenia ulicznego może Zakład zawrzeć specjalne umowy ze związkami samorządowymi.

Zakład ma prawo żądać, aby termin tej umowy nie był krótszy, niż piętnaście lat i aby z urządnego przez niego oświetlenia ulicznego korzystano w ciągu całego czasu trwania umowy bez zmniejszenia ilości lamp, ich światłości i rocznej ilości godzin palenia.

§ 43.

Ilość, moc oraz rozmieszczenie lamp ulicznych określa związek samorządowy. Zakład może wymagać, aby najmniejsza ilość lamp wynosiła 30, najmniejsze zapotrzebowanie mocy lampy ulicznej 60 watów, a największa odległość między lampami nie przekraczała 120 metrów. Zakład jest obowiązany na żądanie związku samorządowego zwiększać ilość lamp ulicznych; związek samorządowy nie może jednak żądać dostawienia każdorazowo mniej, niż 2 lamp.

Związek samorządowy nie może wymagać, aby do oświetlenia ulicznego stawiane były odrębne słupy tam, gdzie już są inne słupy Zakładu, odpowiednio do umieszczenia lamp.

Obowiązek rozszerzenia oświetlenia ulicznego ustaje na dwa lata przed upływem terminu umowy, jeśli nie będzie ona przedłużona.

§ 44.

Zakład obowiązany jest zapalać i gasić lampy uliczne w określonych godzinach według specjalnego kalendarza, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą.

W razie pożaru lub innych wypadków wyjątkowych, Zakład jest obowiązany na żądanie władz oświetlać odpowiednią część ulic poza godzinami obowiązującymi za normalną opłatą za oświetlenie uliczne (§ 50).

§ 45.

W umowach ze związkami samorządowymi winny być przewidziane kary, jakim ulega Zakład za niesprawne działanie oświetlenia ulicznego. Wysokość kary nie może przewyższać od lampy i godziny dwukrotnego kosztu palenia się lampy.

Wszelkie niedokładności oświetlenia ulicznego stwierdza się protokółarnie.

§ 46.

Jeżeli związek samorządowy urządzi oświetlenie elektryczne ulic swoim kosztem, dostarczanie energii do oświetlenia odbywać się będzie bez ograniczeń, podanych w §§ 42 i 43.

ROZDZIAŁ V.

Opłaty za energię elektryczną.

§ 47.

Zakład będzie pobierał opłaty od odbiorców za dostarczoną energię elektryczną i opłaty stałe. Poza tym i poza wypadkami wyraźnie przewidzianymi niniejszym zarządzeniem, Zakład nie ma prawa wymagać od odbiorców żadnych innych opłat z tytułu czynności i świadczeń, do których jest zobowiązany niniejszym zarządzeniem. Obrachunek z odbiorcami przeprowadza się w ustalonych terminach. Rachunki powinny być regulowane w kasie Zakładu, za pośrednictwem poczty, Pocztovej Kasy Oszczędności lub inną drogą wskazaną przez Zakład, lub wogóle prawnie przyjętą, w ciągu dwóch tygodni od dnia przedłożenia.

§ 48.

Maksymalna opłata za energię elektryczną na niskim napięciu wynosi:

- a) dla światła 55 gr (pięćdziesiąt pięć groszy) za 1 kWh,
- b) dla siły 28 gr (dwadzieścia osiem groszy) za 1 kWh.

Dla większych odbiorców energii na siłę przy zużyciu miesięcznym danego odbiorcy ponad 250 kWh maksymalne dla niego opłaty w tym miesiącu będą wynosiły za 1 kWh:

- 27 gr (dwadzieścia siedem groszy) przy sprzedaży do 500 kWh,
- 25 gr (dwadzieścia pięć groszy) przy sprzedaży do 1000 kWh,
- 22 gr (dwadzieścia dwa grosze) przy sprzedaży do 2000 kWh,
- 19 gr (dziewiętnaście groszy) przy sprzedaży do 3000 kWh,
- 15 gr (piętnaście groszy) przy sprzedaży powyżej 3000 kWh.

Przy dostarczaniu energii odbiorcom na wysokim napięciu wszystkie powyższe ceny obniżone zostaną o 10%.

Dla drobniejszych urządzeń na światło do 120 watów mocy przyłączonej Zakład może za zgodą odbiorcy stosować opłaty ryczałtowe. Opłata ryczałtowa wynosi od urządzenia do 40 watów włącznie 2 zł (dwa złote) miesięcznie i zwiększa się o jedną-czwartą część tej kwoty za każde następne 10 watów mocy przyłączonej.

§ 49.

Zakład może stosować taryfy, oparte na opłacie stałej rocznej od kilowata mocy przyłączonych odbiorców i na opłacie od zużytej kilowatogodziny, wykazanej przez licznik, jak również może stosować wszelkie inne sposoby taryfikacji, byleby przy ostatecznym rocznym obrachunku kwota wpłacona przez odbiorcę, nie przekroczyła należności obrachowanej według każdorazowo w rzeczywistości pobieranych stawek maksymalnych i zmienności taryf (§ 52).

O ile Zakład ma zamiar stosować takie taryfy dla szerszego ogółu, powinien podać je do wiadomości przez ogłoszenie w dziennikach, po uprzednim uzyskaniu zgody władzy nadzorczej na wysokość tych taryf.

§ 50.

Za energię dostarczoną do oświetlenia ulicznego łącznie z obsługą i utrzymaniem oraz z wymianą żarówek Zakład ma prawo pobierać opłaty maksymalne w wysokości 20 gr (dwudziestu groszy) za kilowatogodzinę.

Powyższe opłaty będą uiszczane miesięcznie na podstawie zatwierdzonego kalendarza oświetleniowego i nominalnego zużycia mocy w watach przez każdą lampę, chyba, że byłyby stosowane do oświetlenia ulicznego osobne liczniki.

§ 51.

Oprócz opłat za energię elektryczną, przewidzianych w § 48, Zakład może pobierać od odbiorców opłaty stałe, niezależnie od ilości pobranej przez odbiorcę energii elektrycznej, a mianowicie:

a) na niskim napięciu od odbiorców o przyłączach dwuprzewodowych opłata stała wynosi 80 gr (osiemdziesiąt groszy) miesięcznie, a od odbiorców o przyłączach wieloprzewodowych — 1 zł 40 gr (jeden złoty czterdzieści groszy) miesięcznie;

b) na wysokim napięciu, jak również przy stosowaniu taryf specjalnych, wymagających specjalnych przyrządów pomiarowych, wysokość opłaty stałej będzie ustanawiana na mocy porozumienia z odbiorcą, a w braku porozumienia będzie ustalana przez władzę nadzorczą.

Przy opłatach ryczałtowych, przewidzianych w § 48 ust. 4, Zakład może pobierać od odbiorców opłaty stałe, niezależnie od mocy przyłączonej, w wysokości 40 gr (czterdzieści groszy) miesięcznie, o ile ustawi u odbiorców ograniczniki prądu lub inne urządzenia, kontrolujące ryczałtowy pobór energii.

§ 52.

Maksymalne opłaty za energię elektryczną, przewidziane w §§ 48 i 50, jak również kwoty pieniężne wyszczególnione w §§ 26, 37 i 51 obowiązują:

- a) przy cenie węgla netto 22 zł 11 gr (dwadzieścia dwa złote jedenaście groszy) za tonę,
- b) przy cenie czystego złota 5 zł 92,44 gr (pięć złotych dziewięćdziesiąt dwa i czterdzieści cztery setne grosza) za 1 gram.

W razie zmiany ceny węgla i ceny złota w stosunku do wyżej podanych wartości zasadniczych, wszystkie opłaty i kwoty pieniężne wymienione w §§ 26, 37, 48, 50 i 51 ulegają, nie częściej jednak, niż w okresach miesięcznych, zmianie w ten sposób, że:

- a) zmianie ceny węgla o 1% (jeden procent) odpowiadać będzie zmiana opłat o 0,50% (pięćdziesiąt setnych procentu) i
- b) zmianie ceny 1 (jednego) grama czystego złota o 1% (jeden procent) odpowiadać będzie zmiana opłat o 0,40% (czterdzieści setnych procentu).

Otrzymane dla każdego czynnika oddzielnie wartości zwyczaj lub niższe opłat sumują się.

Jako cenę węgla przyjmuje się cenę netto węgla dąbrowskiego grubego, klasa I-b, loco wagon kopalnia, ostatnio ogłoszoną w Wiadomościach Statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego.

Jako cenę czystego złota przyjmuje się wartość 1 grama czystego złota ostatnio ogłoszoną przez Ministra Skarbu w Monitorze Polskim.

§ 53.

Zawarty w § 52 sposób określania zmienności opłat może podlegać rewizji w okresach pięcioletnich, poczynając od dnia 1 stycznia 1940 r.

Rewizji dokonywa się w pierwszym kwartale każdego pięciolecia, w terminach i na zasadach wspólnych dla zakładów elektrycznych, dla których także rewizje są przewidziane.

Rewizję zarządza Minister Przemysłu i Handlu na wniosek władzy nadzorczej lub Zakładu, zgłoszony przynajmniej na trzy miesiące przed upływem pięciolecia.

Rewizji dokonywa władza nadzorcza wspólnie z Zakładem. Ustalona w drodze rewizji nowa zmienność opłat podlega zatwierdzeniu Ministra Przemysłu i Handlu. W braku porozumienia pomiędzy władzą nadzorczą i Zakładem decyduje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 54.

Maksymalne opłaty za energię elektryczną, przewidziane w §§ 48 i 50, oraz wysokość opłat stałych, ustalona w § 51, mogą podlegać rewizji w okresach pięcioletnich, poczynając od dnia 1 stycznia 1940 r.

Zarządzenie i dokonywanie rewizji odbywa się w sposób ustalony w ustępach 3 i 4 poprzedniego paragrafu.

§ 55.

Zmiany opłat za energię elektryczną winny być podawane przez Zakład do wiadomości pu-

blicznej i do wiadomości władzy nadzorczej z podaniem tej ostatniej uzasadnienia takich zmian.

Powyższe zmienione opłaty będą stosowane dopiero w tych rachunkach za zużycie energii, które obejmować będą okres czasu w całości biegnący po ogłoszeniu zmian.

Jeżeli władza nadzorcza lub Minister Przemysłu i Handlu uzna zmianę opłat za nieuzasadnioną, ewentualnie pobrane nadwyżki będą odbiorcom zwrócone lub odliczone z najbliższych rachunków.

§ 56.

Zakład obowiązany jest udzielać urzędom i instytucjom państwowym i samorządu terytorialnego opustów w wysokości 25%, a przedsiębiorstwom państwowym i samorządu terytorialnego w wysokości 10% od każdorazowo w rzeczywistości pobieranych cen maksymalnych za oświetlenie.

Powyższe opusty nie odnoszą się do oświetlenia ulicznego (§ 50).

§ 57.

W razie przerw w dostarczaniu energii, wynoszących w ciągu miesiąca więcej, niż 24 godziny, Zakład jest obowiązany dokonać odpowiednich potrąceń w rachunkach dla odbiorców ryczałtowych.

ROZDZIAŁ VI.

Pracownicy.

§ 58.

Zakład jest obowiązany zaopatrzyć stałych pracowników, wysyłanych do wykonywania robót, w oznaki zewnętrzne i legitymacje z fotografiami.

Warszawa, dnia 19 stycznia 1938 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

(—) *Jul. Poniatowski.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

—oOo—

Z Ministerstwa
Spraw Wojskowych.

W ub. sobotę odbyło się plenarne posiedzenie Rady Naukowej W. F. w sali konferencyjnej Min. S. Wojsk.

Na posiedzeniu tym wygłosił następujące przemówienie P. Marszałek E. Smigły-Rydz:

„Szanowni Państwo!

Witając Państwo na tym posiedzeniu plenarnym jako homo novus, chciałbym Państwo zapewnić, że przywiódł mnie do was nie tylko przyjemność — bezsprzeczna zresztą — zasiadania w waszym gronie, ale ponieważ jestem odpowiedzialny za przygotowanie narodu do wojny, za przygotowanie Państwa do kwestii obronnych, kwestia wychowania fizycznego musi być zagadnieniem, które interesuje. Jest przecież jasne i zrozumiałe, że sprawność fizyczna żołnierza i oficera jest bardzo decydującym elementem naszych możliwości obronnych.

Niejednokrotnie, pomijając już kwestię szeregowca, który jest najbardziej obciążony tą najczarniejszą pracą i najcięższym trudem wojny, obserwowałem oficera, który na ogół przyjemniejsze ma życie i mniejszą pracę pod względem fizycznym — wyższego oficera. I obserwowałem niejednokrotnie, jak intelekt tego oficera, gdy siły fizyczne mu nie dopisują — upada. Oficer zapomina o tym, czego się nauczył w czasie pokoju, staje się bezwolnym dzieckiem, miotany przez często tak wstrząsające wrażenia, na jakie wojna go naraża.

Na jednym z pierwszych posiedzeń plenarnych Rady Naukowej Marszałek Piłsudski wyraził się, że wojsko jest instytucją, która pracuje nad wychowaniem fizycznym w najszerszej skali, na najszerszej płaszczyźnie.

Tak jest i dziś.

Niemniej patrząc trzeźwo i jasno na możliwości wojska, trzeba stwierdzić, że wojsko otrzymuje chłopaka już w pewnym wieku, wtedy, gdy już jest niemal całkowicie rozwinięty. Poza tym otrzymuje go na krótki okres czasu, tak, że może raczej pewne rzeczy dopełnić, szarmonizować, usprawnić pod specjalnym kątem widzenia potrzeb wojskowych, dać — że się tak wyrażę — pewną ogładę fizyczną, ale nie może usunąć za-